

Sygn. akt VIII RC 286/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 9 września 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marta Kazaniecka

Protokolant: stażysta Katarzyna Lipińska

po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa N. B.

przeciwko M. M.

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa alimenty ustalone ugodą sądową zawartą w dniu 15 września 2004 roku przed Sądem Rejonowym w Trzciance, sygn. akt III RC 109/04 od pozwanego M. M. na rzecz powódki N. B. z kwoty po 520 (pięćset dwadzieścia) złotych miesięcznie do kwoty po 950 (dziewięćset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, poczynając od 5 sierpnia 2016 roku, płatne z góry do dnia 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego kwotę 258 (dwieście pięćdziesiąt osiem) złotych na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1320 (tysiąc trzysta dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. nadaje wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII RC 286/16

UZASADNIENIE

Powódka N. B. wniosła pozew przeciwko M. M. o podwyższenie alimentów na jej rzecz ustalonych ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Trzciance w sprawie III RC 109/04 z dnia 15 września 2004 r. z kwoty 520 zł do kwoty 1.300 zł miesięcznie od dnia złożenia pozwu, to jest od 13 maja 2016 r.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że od ostatniego orzeczenia wzrosły koszty jej utrzymania. Mieszka i studiuje w Niemczech oraz dodatkowo na Wydziale Prawa (...). Wskazała, że łączne koszty jej utrzymania wynoszą 542,50 euro miesięcznie.

Pozwany M. M. na rozprawie wniósł o oddalenie powództwa w całości, wskazując, że podwyższenie alimentów nie jest zasadne; nie chce odstąpić od płacenia alimentów, ale po 25 roku życia powódka powinna utrzymywać się sama.

Na rozprawie Przewodniczący nakłaniał strony do zawarcia ugody.

Strony nie zawarły ugody.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka N. B. jest córką pozwanego M. M. i M. B..

Ugodą z dnia 15 września 2004 r. zawartą w sprawie III RC 109/04 przed Sądem Rejonowym w Trzciance M. M. zobowiązał się płacić na rzecz małoletniej wówczas powódki alimenty w kwocie po 520 zł miesięcznie płatne do dnia 15 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Dowód:

- akta sprawy III RC 109/04

N. B. uczęszczała wówczas do VI klasy szkoły podstawowej. Zamieszkiwała w matkę, której dochody wynosiły 880 zł miesięcznie. Małoletnia uczęszczała na lekcje języka niemieckiego za 100 zł miesięcznie, miała wykupione obiady szkolne za 80 zł miesięcznie.

Dowód:

- akta sprawy III RC 109/04

Pozwany był zatrudniony w Drukarni (...) jako główny specjalista ds. utrzymania ruchu na pełen etat z wynagrodzeniem 1.496 zł netto. Nie miał zajęcia komorniczego na wynagrodzeniu.

Dowód:

- akta sprawy III RC 109/04

N. B. ma obecnie 24 lata. Ukończyła szkołę średnią – liceum ekonomiczne w Niemczech w 2013 roku. Bezpośrednio po zakończeniu szkoły rozpoczęła naukę na studiach w B. na wydziale prawa. Ukończyła liceum dwa lata później niż ukończyłaby szkołę średnią w Polsce, ponieważ po przeprowadzce z Polski do Niemiec musiała powtórzyć jedną klasę, a uzyskanie średniego wykształcenia w Niemczech trwa dodatkowo rok dłużej. Aktualnie powódka kontynuuje naukę w Niemczech – obecnie na IV roku studiów, a dodatkowo od października ubiegłego roku rozpoczęła studia prawnicze na Uniwersytecie (...) w trybie stacjonarnym z indywidualnym tokiem nauczania. Nie powtarzała żadnego semestru, nie ma również żadnych opóźnień zarówno w Niemczech jak i w Polsce. W S. osiągnęła średnią ocen 4,0 na pierwszy semestr, na drugi 3,5, a w Niemczech otrzymuje od 8 do 10 punktów na 18 punktów. Po uzyskaniu powyżej 10 punktów jest to ocena bardzo dobra.

Zakończenie nauki powódki w Niemczech ma planowo nastąpić za dwa lata, ale może się ona przedłużyć jeszcze jeden rok, ponieważ powódka planuje skorzystać z możliwości wymiany studenckiej i będzie studiowała jeszcze łącznie 2,5 albo 3 lata. Po skończeniu studiów w Niemczech powódka planuje rozpocząć aplikację, która jest opłacana przez państwo. Powódka mieszka z matką, z którą dzieli się po połowie rachunkami za mieszkanie przekazując 250 euro. Opłaca też po połowie rachunek za prąd około 50 euro, Internet około 20 euro. W S. mieszka u swojego chłopaka przy ul. (...). Nie płaci mu za to, nie dokłada się do kosztów jego utrzymania. Podróż z Niemiec do S. kosztuje powódkę około 100 zł w jedną stronę. Powódka planuje przenieść się na uczelnię do F. albo do B.. N. B. zamieszkała z matką, kiedy ta zaczęła chorować. Obecnie matka powódki wróciła do pracy, pracuje 15 godzin tygodniowo z wynagrodzeniem 450 euro. Akademik kosztowałby powódkę miesięcznie około 250 euro. Powódka ma 25 godzin tygodniowo zajęć. Na studiach w Polsce ma indywidualny tok nauczania, co wiąże się z brakiem obowiązku uczestniczenia w zajęciach. Powódka otrzymuje stypendium w kwocie 422 euro, z czego 211 euro to kredyt. Całą tę kwotę powódka przeznacza na swoje utrzymanie. Matka powódki dokłada do jej utrzymania kwotę 250-300 euro.

Oplata semestralna za studia wynosi 280 euro. Powódka jest osobą zdrową, nie przyjmuje stałych leków. Miesięcznie na wyżywienie, środki czystości, kosmetyki, książki na uczelnię, ubrania powódka wydaje 1.800 zł. Nie posiada żadnego majątku. Podejmowała prace dorywcze w charakterze kelnerki.

Dowód:

- przesłuchanie N. B. k. 24-25
- decyzja k. 16
- zaświadczenie semestralne k. 17
- zaświadczenie k. 18
- umowa najmu mieszkania k. 19,
- faktura za energię elektryczną k. 20
- faktura za internet k. 21
- zaświadczenie o zarobkach k. 22

Pozwany M. M. ma obecnie 43 lata. Poza powódką ma na utrzymaniu jedenastoletniego syna. Z matką dziecka pozostaje w związku małżeńskim. Oboje pracują. Pozwany prowadzi działalność gospodarczą w dziedzinie doradztwa technicznego. Posiada umowę o współpracę z Drukarnią (...) Sp. Z o.o. Osiąga miesięcznie z tego tytułu dochód w granicach około 7000 zł. Żona pozwanego zarabia również około 7000 zł. Zamieszkują oni razem w domu jednorodzinnym, stanowiącym ich własność. Dom oraz woda ogrzewane są na pellet, co rocznie kosztuje około 5000 zł. Dodatkowo wydatki za prąd, czynsz związany z gruntem wynoszą około 1000 zł miesięcznie. Syn pozwanego od dwóch lat nie choruje, wcześniej do 8 roku życia chorował na astmę. Przez ostatnie osiem lat pozwany wydawał około 600-800 zł miesięcznie na leki wziewne syna oraz za wizyty u lekarzy. Obecnie syn M. M. ma częste infekcje, ale stałych leków nie przyjmuje. Pozwany z żoną mają samochody służbowe oraz jeden, którego nie używają – zabytkowy z 1973 roku. Telefony komórkowe pozwany rozlicza w ramach prowadzonej działalności. Jest zdrowy, nie przyjmuje stałych leków. W tym roku urlop spędził w Chorwacji przez 10 dni. Nie ponosił kosztów dojazdu na wakacje. Pozwany nie zaciągnął żadnych kredytów, pożyczek, które musiałby aktualnie spłacać, dom nie jest obciążony hipoteką. Poza domem posiada ziemię – 3 hektary. Jest na niej program Natura 2000.

Dowód:

- przesłuchanie M. M. k. 25-26

Sąd zważył, co następuje:

Na podstawie powyższych ustaleń Sąd Rejonowy uznał powództwo oparte na treści art. 138 k.r.o. za usprawiedliwione w części.

Zgodnie z jego treścią, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Sąd Najwyższy w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej w dniu 16 grudnia 1987 r. (M.P. z 1988 r. Nr 6, poz. 60) w punkcie VII stwierdził, iż: "Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie; tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego (art. 138 k.r.o.). Zmiana stosunków może prowadzić do uchylecia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów."

Różnica wieku dzieci spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość renty alimentacyjnej, sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb związany z uczęszczaniem do szkoły, pobieraniem dodatkowych lekcji itp., co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków (orz. SN z dnia 1 czerwca 1965 r., I CZ 135/64, nie publ.).

W niniejszej sprawie ocenić należy, iż miała miejsce zmiana stosunków uzasadniająca zmianę wysokości alimentów. Od ustalenia alimentów w kwocie 520 zł miesięcznie minęło 15 lat. Powódka wówczas była uczennicą szkoły podstawowej, aktualnie jest studentką. Zwiększyły się przez ten okres czasu również dochody tak pozwanego, jak i matki powódki.

Tym samym, zaszyły przesłanki do podwyższenia alimentów.

Jeśli chodzi o wysokość alimentów, jaką powinien płacić obecnie pozwany, ustalając ją Sąd kierował się ogólnymi przesłankami określania wysokości alimentów.

Zgodnie z treścią art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 k.r.o., według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa.

Stosownie do tej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Będzie to mieć wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego będą wzięte pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego.

Z przedstawionych przez powódkę dokumentów i w toku jej przesłuchania ustalono, że powódka ponosi połowę kosztów utrzymania mieszkania – to jest 250 euro miesięcznie, 50 euro za prąd, opłatę semestralną w Niemczech – 280 euro, Internet 20 euro. Dojeżdża do Polski, co wynosi ją 400 zł miesięcznie. Swoje wydatki na wyżywienie, ubranie, środki czystości, kosmetyki i materiały do nauki na uczelni powódka oceniła na 1800 zł, co w ocenie Sądu jest kwotą wiarygodną, biorąc pod uwagę, że powódka zamieszkuje w Niemczech, gdzie koszty utrzymania, jak powszechnie wiadomo, są wyższe niż w Polsce. Tym samym, łączne koszty utrzymania powódki wynoszą około 3.800 zł miesięcznie. Powódka otrzymuje stypendium w kwocie 422 euro, z czego 211 euro to pożyczka, jednakże, jak wskazała powódka, całą powyższą kwotę przeznaczają na swoje utrzymanie. Tym samym, do pokrycia pozostaje jeszcze kwota około 2.000 zł miesięcznie. W ocenie Sądu kwota ta powinna zostać pokryta przez rodziców powódki. Oboje oni pracują. Matka powódki, jak wskazała ona sama, dokłada się do jej utrzymania kwotą 250-300 euro miesięcznie. Tym samym, pozwany powinien dokładać się powódce do utrzymania w pozostałej kwocie, to jest 950 zł miesięcznie.

W ocenie Sądu jest to kwota nie przekraczająca zarobkowych i majątkowych możliwości pozwanego. Pozwany ma stabilną sytuację finansową, poza powódką ma na utrzymaniu jeszcze małoletniego syna, żona pozwanego pracuje. Dochód uzyskiwany przez pozwanego, biorąc pod uwagę brak większych stałych zobowiązań, poza miesięcznymi wydatkami na utrzymanie domu i rodziny, pozwala mu na łożenie alimentów w zasądzonej wysokości.

Zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym, w jakich żyją sami. Nie będzie to jednak dotyczyło potrzeb będących przejawem zbytku.

Sąd zauważa, że niezasadne byłoby uznanie, że osoba studiująca w trybie stacjonarnym powinna sama zarabiać w całości na swoje utrzymanie. Rodzice powinni bowiem umożliwić dziecku zdobycie wykształcenia zgodnego ze zdolnościami dziecka. Powódka w sposób należyty wyjaśniła, dlaczego w wieku 24 lat jest obecnie na IV roku studiów i nie można w tym zakresie dopatrzeć się zawinienia z jej strony. Również decyzja o podjęciu studiów w Niemczech była naturalną konsekwencją zamieszkiwania w tym kraju i zdobycia średniego wykształcenia w szkole niemieckiej. Wyniki uzyskiwane przez powódkę, terminowa realizacja programu studiów świadczy to tym, że kierunek studiów wybrany przez powódkę jest zgodny z jej możliwościami intelektualnymi.

Jeśli chodzi natomiast o dodatkowe wydatki, wychodzące poza usprawiedliwione potrzeby, na które wskazywała powódka w toku przesłuchania, powinna ona je pokrywać samodzielnie. Pozwanego nie może bowiem obciążać to, że powódka podjęła drugi kierunek studiów i dodatkowy czas poświęca na dojazdy i naukę w Polsce. Na marginesie wskazać można, że studiując we F., można uzyskać tytuł magistra prawa niemieckiego i polskiego.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na przesłuchaniu stron, uznając je za wiarygodne i zgromadzonych dowodach z dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały.

Sąd podwyższył alimenty od dnia 5 sierpnia 2016 r., to jest od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanemu.

W pozostałej części Sąd oddalił powództwo.

O kosztach sąd orzekł w myśl art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167 poz. 1398 ze zmianami) oraz 100 k.p.c., uznając, że powódka wygrała sprawę w 55% i w takiej też wysokości (to jest 55% wynagrodzenia przewidzianego w § 2 pkt 4 i § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie) zasądzone od pozwanego na jej rzecz zwrot kosztów zastępstwa procesowego oraz obciążenie pozwanego kosztami sądowymi na rzecz Skarbu Państwa .

Wyrokowi w punkcie I z urzędu nadano rygor natychmiastowej wykonalności stosownie do art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.